

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR
ZASTUPCE TĚCH, KTEŘÍ VYTVÁŘEJÍ HODNOTY

SPOLEČNĚ SILNĚJŠÍ

Svazu průmyslu a dopravy ČR

I. Informace o vývoji hospodářství

Statistiky a signály z ekonomiky I.

- I přes určité náznaky stabilizace, průmysl se neodráží, nejistota a rizika přetrvávají
  - Vstřícnější přístup FED, ECB a ČNB
    - Uvolnění měnové politiky – rétorika (ECB oznámení o připravenosti nákupu dluhopisů v případě potřeby), snížení 2TRepo sazby ČNB...
  - Míra nezaměstnanosti v USA 7,8 %. Tvorba pracovních míst stále ale nevýrazná...
  - Průmysl ve Spojených státech zaznamenal v srpnu další zhoršení – (Pokles ISM na 49,6 bodu)
  - Čína - zářijová data silnější pokles indexu průmyslové produkce, navíc hodnota nových zakázek klesala již jedenáctý měsíc
  - Ekonomický pokles pokračuje v září v eurozóně. Index nákupních manažerů ve zpracovatelském průmyslu (PMI) zůstává pod hranicí 50 bodů, ukazuje na jedny z nejslabších měsíců posledních třech let
    - Třetí čtvrtletí v eurozóně bude zřejmě znamenat další propad, možná mírně větší než ve čtvrtletí druhém
  - Provázanost české ekonomiky na Evropu
- Fiskální konsolidace (Téma fiskální konsolidace viz Příloha III.)
  - Zvyšování daní a úsporná opatření vlády - nekoncepční
  - Předložen návrh státního rozpočtu s řadou výrazných rizik
  - Nižší než plánované plnění příjmové strany státního rozpočtu za leden-září 2012 (deficit SR 71,41 mld.Kč)
  - Výrazný pokles sazeb z vládních dluhopisů
    - 1.10.2012 Emise desetiletých státních dluhopisů, denominovaných v eurech – výnos: 2,871
    - (září 2012 - Výnos desetiletého státního dluhopisu (maastrichtské kritérium) = 2,41)

Statistiky a signály z ekonomiky II. (Výsledky)

- Výsledky průmyslu dokládají klesající kondici ekonomiky
  - Meziroční vývoj průmyslové produkce (srpen 2012, ČSU) -3,1 %
  - Výrobní index PMI ČR (září 2012) = 48 bodů (Dle HSBC: „Výroba klesala nejrychlejším tempem za poslední tři roky a poptávka na domácím trhu i v zahraničí zůstala slabá“)
- Nezaměstnanost
  - Eurostat (srpen 2012): ČR 6,7 % (6. nejnižší v EU 27, EU27 = 10,5 %, EA 17 = 11,4 %)
  - Po letním zlepšení nárůst míry nezaměstnanosti dle MPSV (září 2012) na 8,4 %
- Inlace
  - CPI (meziroční index, září 2012) = 3,4 %
  - PPI (průmysloví výrobci, meziroční index, září 2012) = 1,7 %
  - Cena ropy (srpen-září, Ropa Brent) = 105 – 117 USD/B
- Německá ekonomika
  - Mírné ochlazování důvěry pokračovalo v září 2012 (IFO), pokles průmyslové produkce meziročně -1,6 % (srpen 2012, Eurostat)

Statistiky a signály z ekonomiky III. (Očekávání 2013)

- Průmysl
  - V souladu s informacemi od členské základny, slabšími výsledky průmyslu v euro zóně, očekávaného oddálení oživení a ostatními indexy průmyslové produkce nebude měsíc září, a v podstatě ani zbytek roku, obdobím optimistických výsledků. Spíše naopak
- Nezaměstnanost
  - Očekáváme zvýšení nezaměstnanosti na přelomu 2012/2013 na 7,1-7,4 % dle metodiky ČSU
  - Nezaměstnanost v EA a EU roste a její kulminace se očekává v příštím roce
- Inflace
  - Míru inflace lze očekávat mírně nad 2% cílem ČNB (konsensus na trzích zatím kolem 2,3 %) vlivem zvýšení regulovaných cen (energie), zvýšení DPH, zvýšení cen potravin (menší úroda některých komodit), rizika cen ropy; slabá poptávka naopak bude udržovat inflaci nízko. Pokud nebude schváleno navýšení DPH a Česká ekonomika bude stagnovat, pak míra inflace se bude pohybovat kolem 1,5-1,6 %
- Ekonomika eurozóny
  - Vzhledem k informacím od našich kolegů z Business Europe očekáváme spíše „zápornou nulu“ vlivem poklesu HDP ve Španělsku, Itálii, Řecku a zvýšenému pesimismu ohledně možných kladných zvrátů v příštím roce

Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012 (viz Příloha II.)

- Upozorňujeme, že pozitivním příspěvkem k přidané hodnotě české ekonomiky byl právě sektor průmyslu!
- Poklesla zejména poptávka domácí a rekordní salda zahraničního obchodu nedokázala převážit negativní komponenty HDP, nicméně bilance obchodního účtu poukázaly na konkurenceschopnost českých exportérů a jejich význam pro naši ekonomiku

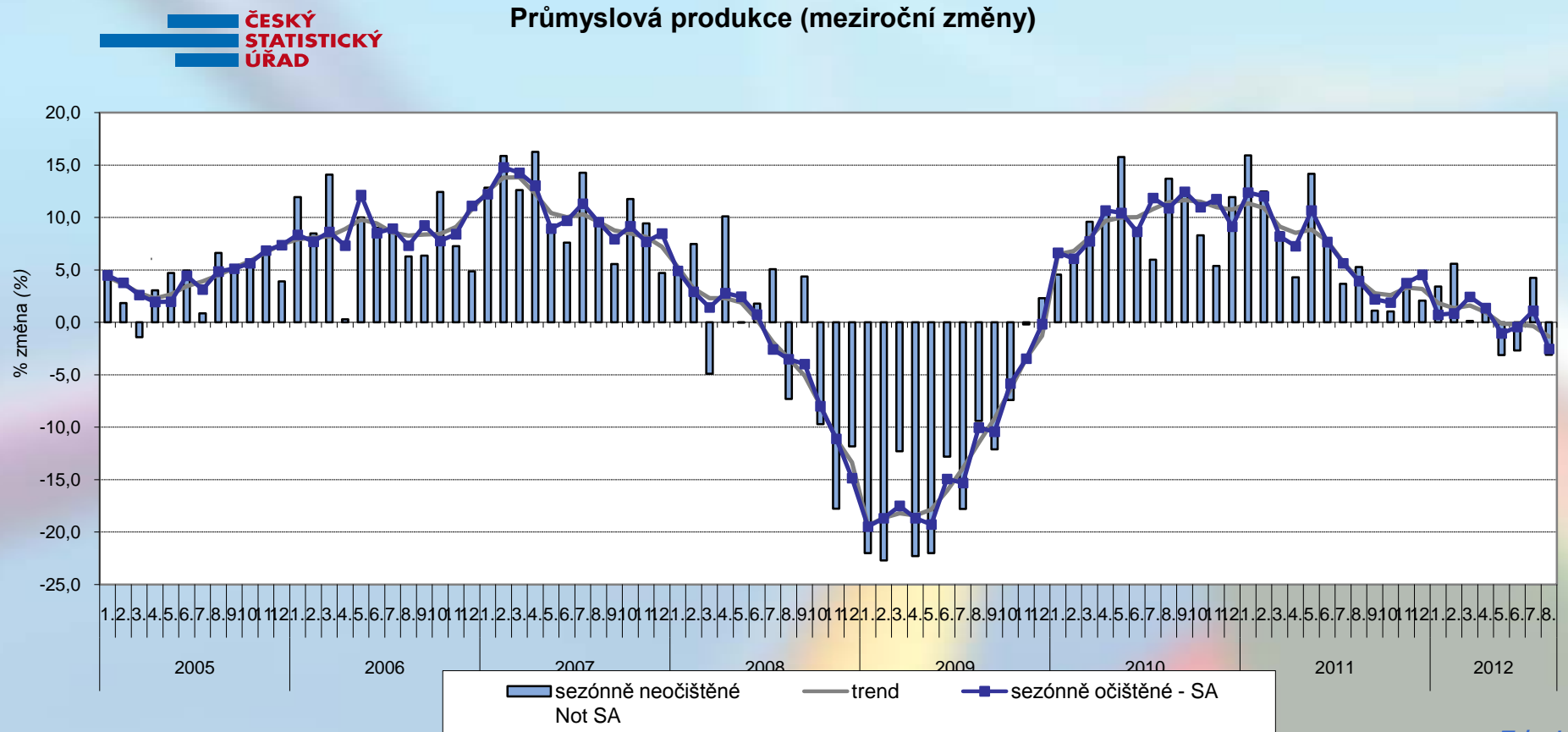
- *Nutné vnímat význam průmyslu a zaměstnavatelů v průmyslu pro výsledky české ekonomiky (a efekty logicky i pro poptávku domácí)*
- *Nutné vytvořit alespoň stabilní domácí prostředí – vláda by měla změny provádět pouze v souladu s dlouhodobými strategiemi, zajistit stálost daňového prostředí, politickou stálost, pokračovat v aktivní podpoře tuzemských exportérů*
- *Podniky si uvědomují význam teritoriální diferenciacce a potřeby vnitřních změn (zvýšení produktivity práce apod.)*
- *Diskutabilní otázkou zůstává vývoj spotřeby domácností v souvislosti s přijímanými opatřeními*

Výsledky průmyslu dokládají klesající kondici ekonomiky (data ČSU, srpen 2012)

- Průmyslová produkce meziročně reálně klesla o 3,1 %, meziměsíčně po vyloučení sezónních vlivů o 2,9 %
  - Největší meziroční pokles výroby v sektoru výroby motorových vozidel za poslední tři roky (-3,6 %)
  - Sektorově nejslabší zůstává „Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení“ a „Výroba základních kovů, hutní zpracování; slévárenství“
  - V kladných hodnotách „Výroba strojů a zařízení“ či „Výroba elektrických zařízení“
  - Hodnota zakázek meziročně klesla o 1,4%
- Produkce ve stavebnictví klesla meziročně reálně o 4,7
- Meziroční nárůst srpnového salda obchodní bilance o 15,6 mld. Kč na 16,9 mld. Kč, jednalo se o nejnižší kladné saldo v tomto roce

Situace v průmyslu – Index průmyslové produkce ČSU

- Dynamika průmyslu pokračovala ve svém oslabování

Zdroj: ČSU

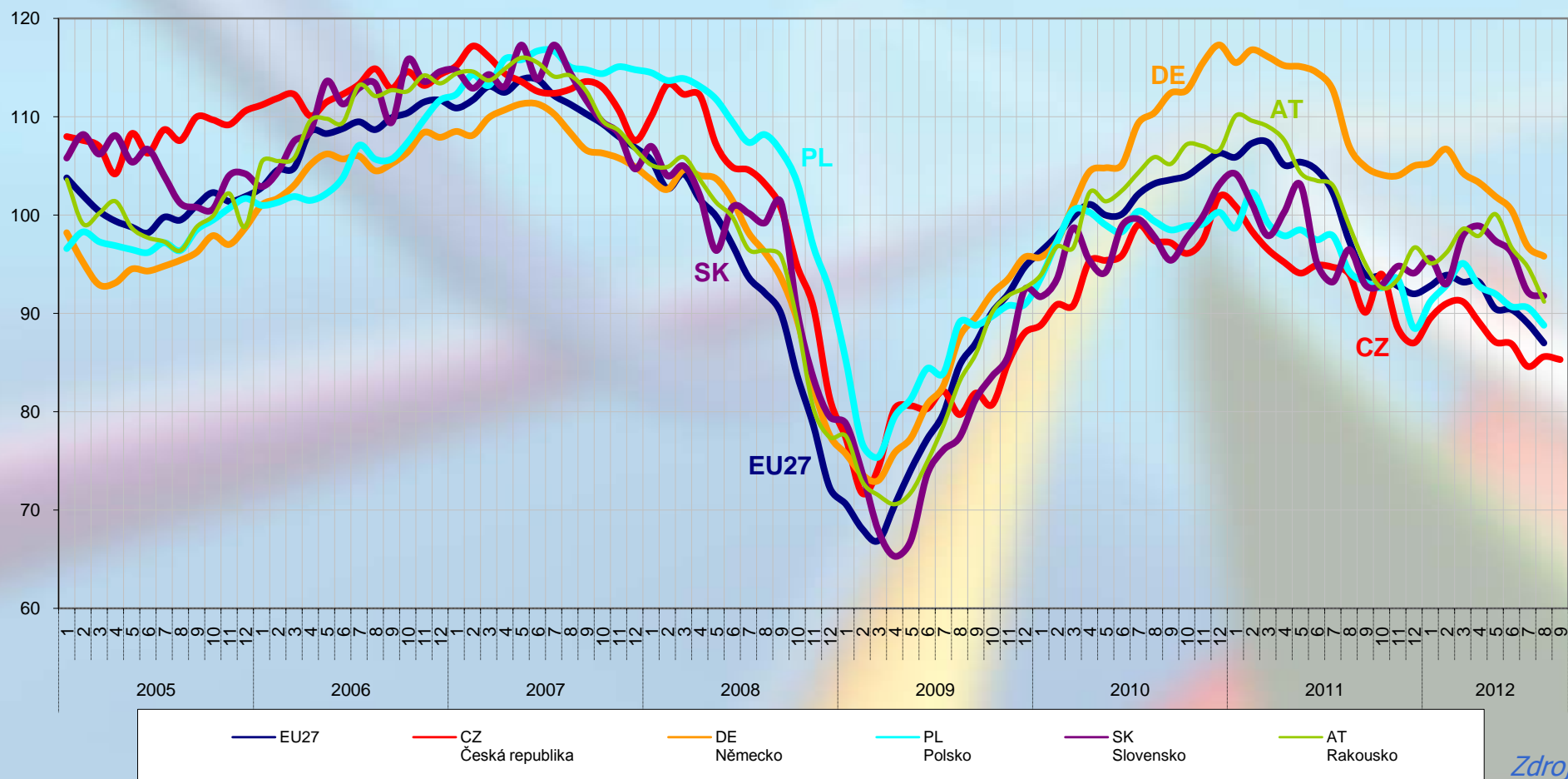
Alternativní průzkumy – červen 2012

- Konjunkturální průzkum ČSU (září 2012)
  - Celková důvěra v domácí ekonomiku se v září nepatrně snížila
  - V průmyslu se hodnocení současné celkové ekonomické situace mírně snížilo
  - Pro příští tři měsíce očekávána neměnnost tempa výrobní činnosti a snížení zaměstnanosti
  - Celkově se důvěra v průmyslu oproti minulému měsíci snížila, a oproti hodnotám ze září 2011 je také nižší
- PMI (HSBC/Markit Economics – září 2012)
  - PMI - Výroba klesala nejrychlejším tempem za poslední tři roky a poptávka na domácím trhu i v zahraničí zůstala slabá (PMI klesl ze srpnové hodnoty 48,7 bodu na 48 bodů)

Konjunkturální průzkum ČSU

Indikátory ekonomického sentimentu - měsíční údaje
(dlouhodobý průměr = 100) sezónně očištěno

Zdroj: ČSU

Ekonomika 2012

- Pokračující nejistoty na trzích, rostoucí nedůvěra, negativní zprávy z ekonomiky, nekoncepční úsporná opatření, hrozba výpadku příjmů státního rozpočtu a tlak na další opatření fiskální opatření v průběhu, nestabilita podnikatelského prostředí, vývoj bankovního a vládního sektoru v zemích eurozóny, zpomalování německé ekonomiky → odkládání dlouhodobé spotřeby, odkládání investic, pokles zakázek a výroby
- Indikátory (PMI, konjunkturální průzkumy, ...) nesignalizují obrat k lepšímu – **letos tak lze reálně očekávat variantu poklesu reálného HDP o -1 %**

Predikce HDP 2012, 2013

<u>Prognózy HDP ČR</u>			
Růst reálného HDP (%)	<i>Poslední aktualizace</i>	2012	2013
Svaz průmyslu a dopravy ČR	<i>8/2012</i>	-1	0,3-0,6
Ministerstvo financí ČR	<i>7/2012</i>	-0,5	1,0
Česká bankovní asociace	<i>10/2012</i>	-0,95	0,45
Česká národní banka	<i>8/2012</i>	-0,9	0,8
Mezinárodní měnový fond	<i>10/2012</i>	-1	0,785

Ekonomika – HDP 2013

- Naše prognóza reálného růstu HDP 2013: cca 0,3 až 0,6 %
  - U domácností bude pokračovat úsporné chování a "opatrnost ve spotřebě" odrážející zvyšování DPH, situaci na trhu práce a přetrvávající nejistoty (očekávání mírného poklesu spotřeby (mínus v řádech desetin procent = „záporná nula“))
  - Podniky sice plánují o trochu „více investovat“ a realizovat některé odložené investice (u této položky máme „relativně trochu více „optimismu““), nicméně nejistota a slabá zahraniční poptávka nepovede k dlouhodobějším a výraznějším komplexnějším investicím, očekáváme meziroční nárůst hrubých fixních investic kolem 2 % s výraznými riziky směrem dolů
  - Spotřeba vlády reálně minimálně poklesne o -0,8 % a pravděpodobně více v důsledku neplnění některých příjmů (-1 %)
  - Příští rok pozitivní příspěvek zůstane u zahraničního obchodu, kde bude přetrvávat rozdíl tempa vývozu a dovozu, nicméně nelze očekávat hodnoty z počátku roku 2012 a příspěvek spíše díky rozdílu složek lze očekávat kolem +0,5 p.b., opět s vysokými riziky odrážejícími zejména situaci v euro zóně!

Souhrnná tabulka makroekonomických indikátorů

Ukazatel	Období	Jednotka	Zdroj	Hodnota
HDP - meziroční reálný vývoj	2.čtvrť.2012	%	ČSU	-1
HDP - mezičtvrtletní reálný vývoj	2.čtvrť.2012	%	ČSU	-0,2
Inflace (CPI, meziroční)	9/2012	%	ČSU	3,4
Index cen průmyslových výrobců	9/2012	%	ČSU	1,7
Míra nezaměstnanosti	2.čtvrť.2012	%	ČSU	6,7
Míra nezaměstnanosti	9/2012	%	MPSV	8,4
Kurz CZK/EUR - měsíční průměr	9/2012	CZK/EUR	ČNB	24,731
Kurz CZK/USD - měsíční průměr	9/2012	CZK/USD	ČNB	19,246
Cena ropy	12.10.2012	USD/B.	Kurzy.cz	114,73
Meziroční index průmyslové produkce	8/2012	%	ČSU	-3,1
Meziroční růst exportu	8/2012	%	ČSU	7,9
Meziroční růst importu	8/2012	%	ČSU	0,8
Saldo obchodní bilance	8/2012	mld.Kč	ČSU	16,9

II. Statistické šetření SPČR a ČNB v nefinančních podnicích

Výsledky za 3. čtvrtletí 2012

O šetření

- Pravidelné čtvrtletní šetření mezi podniky nefinančního sektoru ve spolupráci SPČR a ČNB
- Od počátku roku 2011, dodnes celkem 7 šetření
- Témata:
  - Makroekonomická i podniková data
  - Minulý vývoj i očekávání
  - Tvrdá data i subjektivní hodnocení
- Význam:
  - Pro Svaz průmyslu a dopravy ČR:
    - Doplnění statistických informací, podklad pro argumentaci Svazu přímo z podniků
    - Signály o budoucím vývoji a situaci v podnikové sféře ekonomiky
    - Pomáhá varovat před možnými problémy, poukazovat na slabá místa a rizika
  - Pro ČNB:
    - Při tvorbě makroekonomické prognózy pro účely měnové politiky

Respondenti

- Výběr vhodného vzorku reprezentantů dle struktury české ekonomiky - celkem 238 firem
- Průměrný počet respondentů v šetření – kolem 200 firem
- **188 respondentů v šetření za 3. čtvrtletí 2012**
  - Struktura respondentů (nefinanční podniky dle počtu zaměstnanců a odvětví):

Počet zaměstnanců	
20 až 49 zaměstnanců	4
50 až 249 zaměstnanců	50
250 a více zaměstnanců	134
Odvětví	
Průmysl těžební	8
Průmysl zpracovatelský	115
Energetika	11
Stavebnictví	15
Obchod	19
Doprava	20

Statistické šetření ČNB a SPČR v nefinančních podnicích

Výsledky 3. čtvrtletí 2012

„Ekonomika nejslabší za poslední dva roky, nejistota a nedůvěra přetrvává, zakázek zřejmě nepřibude, zaměstnanost mírně klesne. Výsledky sice nejsou zase tak katastrofické, ale současné období a přelom roku bude pro firmy obtížný, bohužel jim k tomu nepomáhá ani stav podnikatelského prostředí“

OBSAH

- I. Ceny
- II. Makroindikátory
- III. Podnikové indikátory
- IV. Zajištění vývozu
- V. Platby a inkasa

I. Ceny

Výsledky šetření – Ceny

Shrnutí

- Ekonomické výsledky a očekávání zmražení poptávky na přelomu roku odráží i očekávaný vývoj cen, kde domácí poptávkový proinflační faktor bude minimální
- Firmy i nadále očekávají omezenou možnost promítnout růst cen vstupů do výstupů, i když v menším rozsahu než v posledních dvou letech
- Firmy očekávají v příštím roce meziroční spotřebitelskou inflaci 2,50 % a za tři roky ve výši 3,07 %
  - Lze očekávat, že bude růst spotřebitelských cen v příštím roce tažen převážně změnami nepřímých daní, administrativními změnami a importovanými cenami
  - Nárůst spotřebitelské inflace bude vytvářet tlak na růst mezd

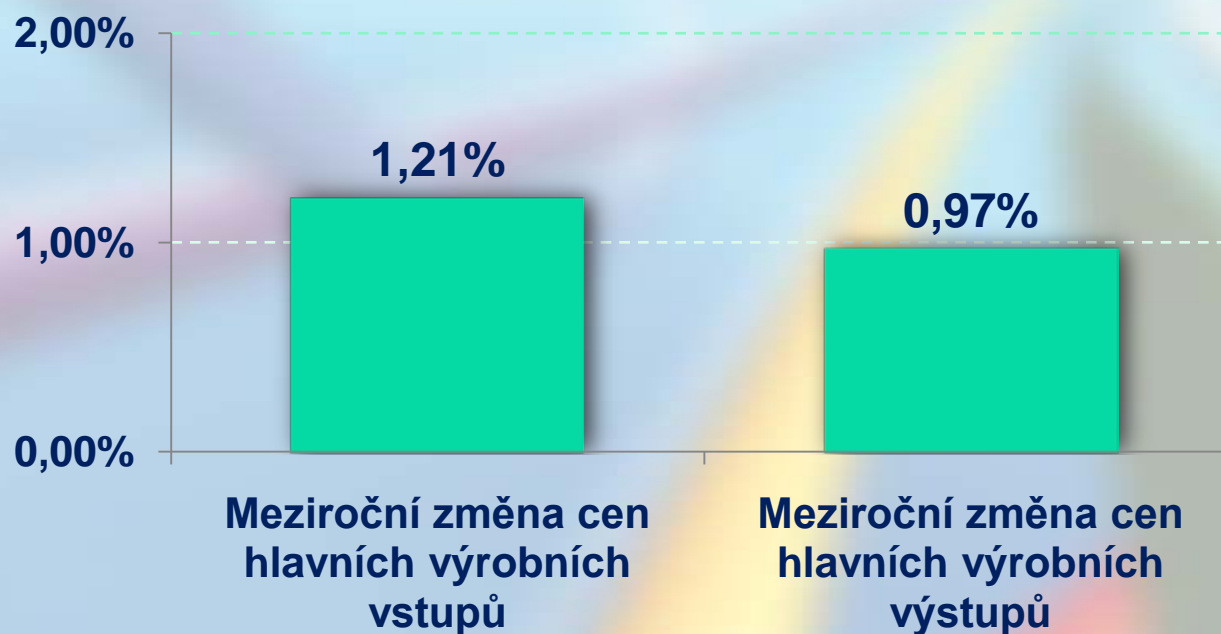
Cenový vývoj obecně

- Proinflační rizika:
  - Další daňové úpravy vlády (zvýšení DPH na 15 a 21 %, ...)
  - Zvýšení regulovaných/administrativních cen
  - Snížení příspěvku státního rozpočtu na Obnovitelné zdroje energie
  - Nárůst cen potravinářských komodit na burzách
- Protiinflační faktory:
  - Slabá evropská poptávka projevující se v ochlazení zakázek ze zahraničí
  - Stále více slábnoucí domácí poptávka
- Výsledky šetření - Index spotřebitelských cen (očekávání):

Očekávání vývoje spotřebitelských cen	
Očekávání nárůstu spotřebitelských cen za 1 rok (2013)	2,50%
Očekávání meziročního nárůstu spotřebitelských cen za 3 roky (2015 oproti 2014)	3,07%

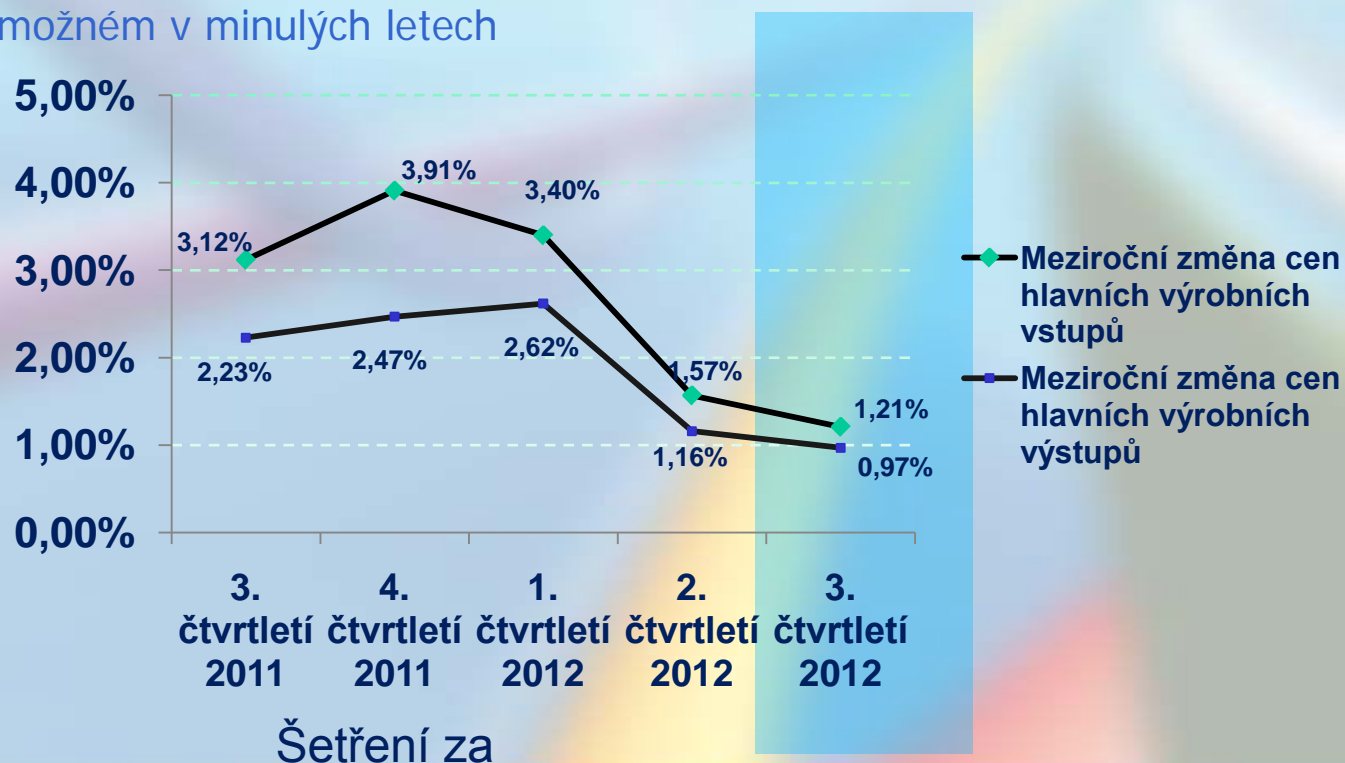
Výsledky šetření - Očekávaný vývoj cen v roce 2013

- Stále očekáván vyšší růst cen hlavních výrobních vstupů než výstupů (očekávání za jeden rok, tj. 3.čtvrtletí 2013)
- Očekávány relativně nízké hodnoty nárůstu cen vstupů a výstupů – ovlivněno očekáváním slabé poptávky

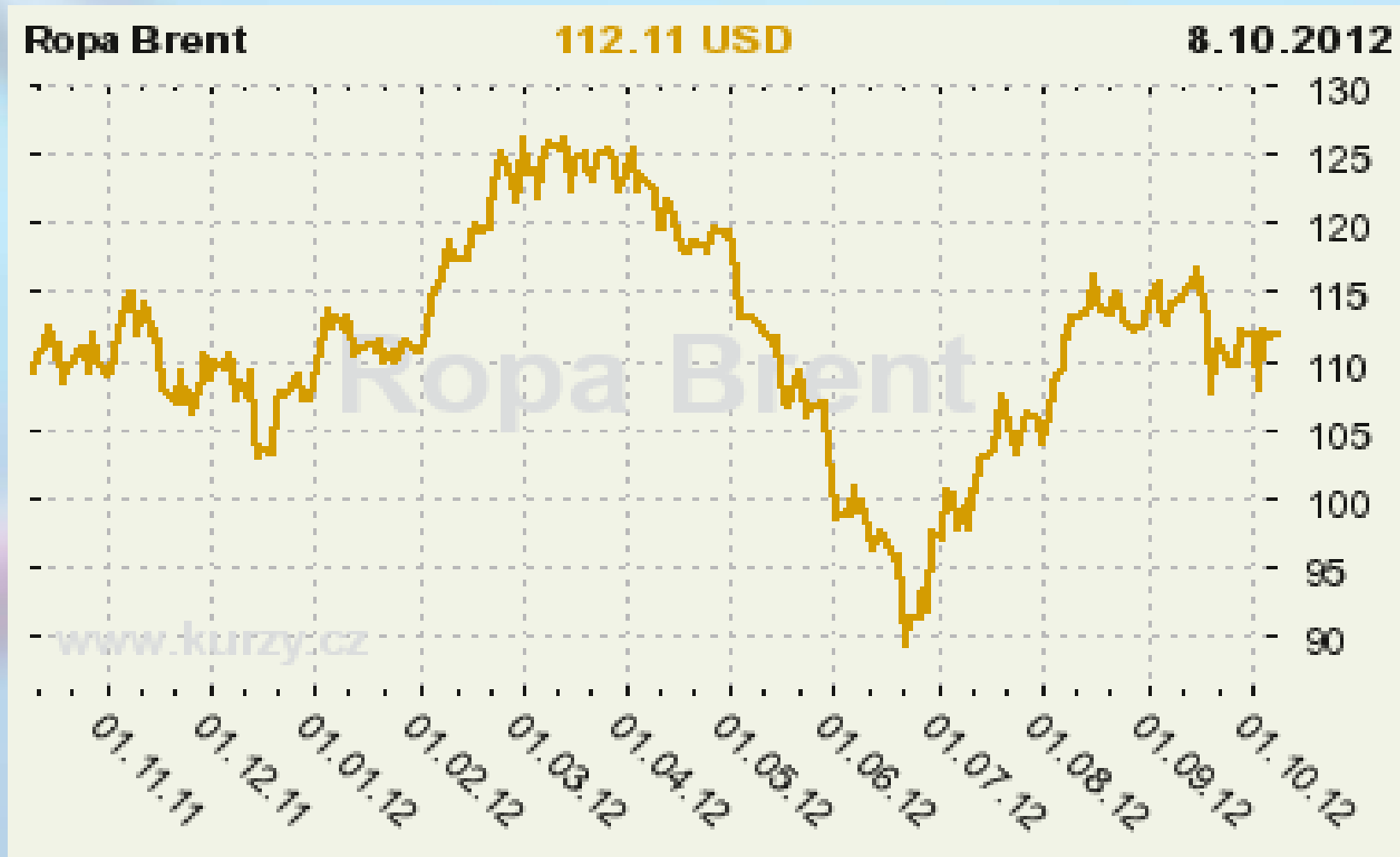
Výsledky šetření – Vývoj očekávaného vývoje cen

- Pokračuje trend klesajícího očekávání růstu cen jak vstupů tak výstupů
- Snižuje se mezera mezi růstem cen vstupů a výstupů
  - restrukturalizace firem vyčerpala určitý prostor k nákladovým optimalizacím v rozsahu možném v minulých letech

Vývoj cen ropy

Zdroj: www.kurzy.cz

II. Makroindikátory

Výsledky šetření – Makroindikátory

Shrnutí

- Trh práce
  - Nárůst reálných mezd neočekáván
  - Zaměstnanost bude v následujících měsících stále mírně klesat
- Na konci roku a zejména v roce příštím v průměru firmy očekávají zvýšení investičních výdajů
  - Stále jsou limitovány výraznými nejistotami ohledně budoucí poptávky a nízkou návratností investic
  - Firmy doufají v dlouhodobějším horizontu v určité uklidnění trhů - zejména v příštím roce, a tak by se investiční aktivita měla mírně obnovit
  - V následujících 12 měsících firmy očekávají meziroční růst investičních výdajů o zhruba 12 % odrážející nutnost investovat a možnosti čerpání strukturálních fondů
- Výroba však ve čtvrtém čtvrtletí zřejmě nestoupne, firmy neplánují navyšovat zásoby hotových výrobků

Výsledky šetření – Výrazný nárůst mezd se neočekává

- Respondenti očekávají v letošním i příštím roce růst mezd stále pod 2%
  - Pro rok 2012 +1,85 % (mírně vyšší oproti očekávání ve 2.čtvrtletí = 1,67 %)
  - Pro rok 2013 +1,65% (mírně vyšší oproti očekávání ve 2.čtvrtletí = 1,41 %)
  - Přestože skutečné růsty mezd v podnikatelském sektoru byly dle statistik ČSU v roce 2011 a 2012 prozatím vyšší než očekávané hodnoty, tak očekávané výsledky naznačují pokračující očekávání spíše slabého růstu mezd
- Letos očekávána spotřebitelská inflace cca +3,4 %, příští rok 2,3 % (dle ČNB). Poslední data ČSU ukazují na pokles reálných mezd. Situace na trzích a výsledky ekonomiky neumožní reálné navyšování příjmů

Očekávaná změna průměrných mezd (meziroční v %)

Výsledky šetření – Zaměstnanost v roce 2012 a 2013

- Očekávání respondentů pro pokles zaměstnanosti v letošním roce zůstávají pod -1 % (-1,11 %)
- Letošní pokles ekonomiky a oddálení oživení znamenají pro trh práce mírný pokles i v roce příštím (plus „efekt zpoždění na trhu práce“)

Očekávaná meziroční změna zaměstnanosti (%)

Očekávaná meziroční změna zaměstnanosti (%) v roce 2012

Šetření za

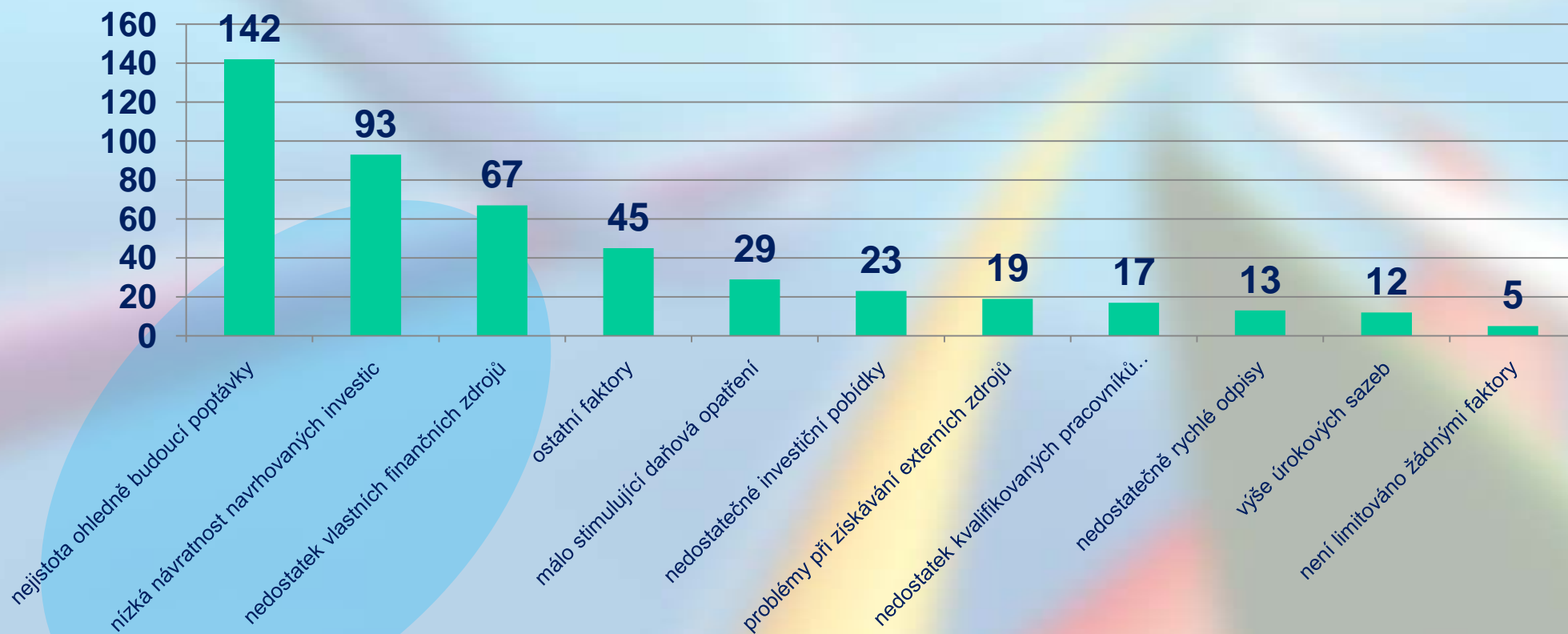
Výsledky šetření – Očekávaná investiční činnost

- Zlepšení očekávání v oblasti výdajů na investice
  - Firmy očekávají v průměru růst investičních výdajů na přelomu roku 2012/2013 a v roce příštím
  - Rok 2013 by měl přinést mírné oživení investic
    - Čerpání strukturálních fondů (**reálné riziko zastavení vyplácení dotací z EK a nenávratné ztráty prostředků!!!**)
    - Potřeba obnovy výrobních prostředků
    - Očekávání mírné stabilizace očekávání

Meziroční změna investičních výdajů\Šetření za:	4. čtvrtletí 2011	1. čtvrtletí 2012	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012
<i>následujících 6měsíců (přelom roku 2012/2013)</i>				
<i>zvýšení</i>	28,0%	30,0%	39,3%	36,5%
<i>snížení</i>	46,0%	37,0%	33,6%	30,9%
<i>beze změny</i>	26,0%	33,0%	27,1%	32,6%
<i>vážené saldo</i>	-17,6%	-6,8%	5,8%	5,6%
<i>následujících 12 měsíců (zejména rok 2013)</i>				
<i>zvýšení</i>	33,0%	39,0%	39,3%	35,4%
<i>snížení</i>	45,0%	32,0%	29,4%	23,4%
<i>beze změny</i>	22,0%	29,0%	31,4%	41,1%
<i>vážené saldo</i>	-11,2%	7,1%	9,9%	12,0%

Výsledky šetření – Faktory limitující investiční rozhodování

- Přetrvávající nejistota vývoje budoucí poptávky spolu s nízkou návratností navrhovaných investic zůstávají brzdou investičních výdajů i pro následujících 12 měsíců (počet odpovědí z celkového počtu 184):

Výsledky šetření - Změna stavu zásob

- Zásoby hotových výrobků klesly o 30 %, tedy více než bylo očekáváno
- Firmy vyprodávají výrobky ze skladů a nárůst investic do hotových výrobků neočekávají ani na konci roku (očekáván další pokles stavu hotových výrobků o 28,6 %)
- Očekáván umírněnější růst zásob materiálu a nedokončené výroby
- Vývoj změny stavu zásob a očekávání v následujícím čtvrtletí v posledních 4 šetřeních – viz Tabulka:

Meziroční změna stavu zásob (vážená salda)				
Výsledky \ Šetření za:	4. čtvrtletí 2011	1. čtvrtletí 2012	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012
v čtvrtletí v době šetření				
suroviny, materiály, polotovary	-37,8%	16,8%	40,3%	25,4%
nedokončená výroba	-23,8%	4,1%	22,2%	27,4%
hotové výrobky	-21,6%	5,7%	-11,5%	-30,1%
v následujícím čtvrtletí				
suroviny, materiály, polotovary	6,9%	36,0%	32,2%	14,2%
nedokončená výroba	1,9%	31,6%	30,3%	15,0%
hotové výrobky	5,4%	17,0%	-20,1%	-28,6%

III. Podnikové indikátory

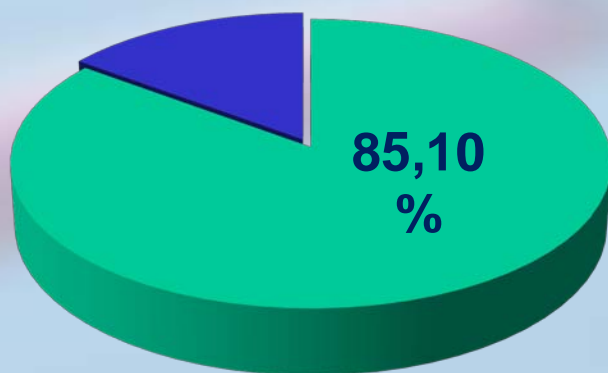
Výsledky šetření – Podnikové indikátory

Shrnutí

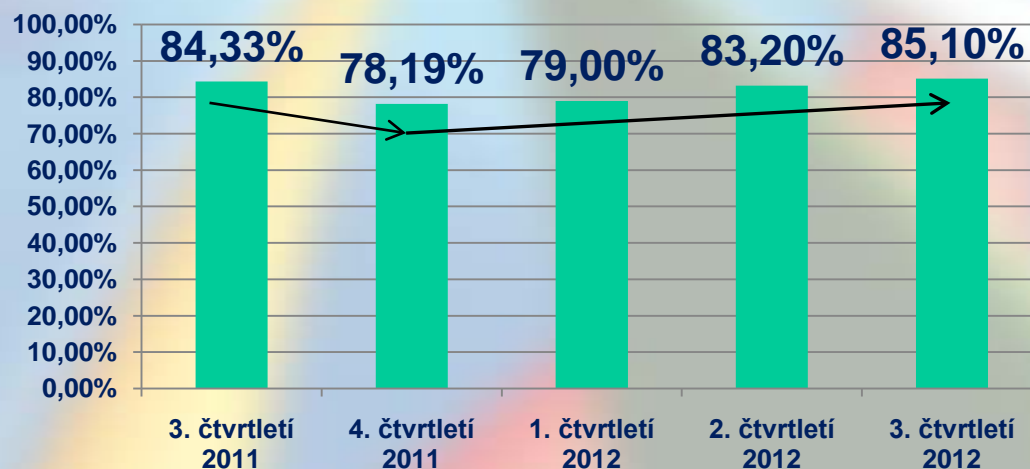
- Očekávání firem ukazují, že přelom roku nepřinese nárůsty v objemu zakázek, kde pro následujících 6 měsíců je očekáván pokles -0,9 % oproti třetímu čtvrtletí, tedy čtvrtletí z hlediska zakázek velmi slabému
  - i to ale v současné době může být bráno jako „optimistické“
- U žádného z klíčových faktorů omezujících růst nedošlo ke zlepšení. Firmy čelí nadále problémům s nedostatečnou poptávkou, zhoršuje se jak domácí tak i zahraničí - výsledky nejméně příznivé za poslední dva roky
- Nárůst cen energie – klíčový vstup průmyslové výroby (Snížení příspěvku na OZE dopadne na firmy i domácnosti)
- A otázka podnikatelského prostředí?
  - Firmy „bojují“ s externími faktory – souhlasíme, podnikání je riziková záležitost, ale vláda by měla vytvářet zázemí pro rozvoj tvůrců přidané hodnoty, vytvářet stabilní podnikatelské prostředí. A realita: firmy vnímají zhoršení v legislativě, korupci, byrokracii, dopravní infrastrukturu...

Výsledky šetření – Míra využití kapacit

- Využití výrobních kapacit se zvýšilo na hodnotu 85,1 %
- V podnikové sféře tato hodnota představuje standardní hodnoty využití kapacit (dle dat Eurostatu pro míru využití kapacit zpracovatelského průmyslu zůstává mírně nad průměrem EU27)

Míra využití kapacit ve sledovaném měsíci

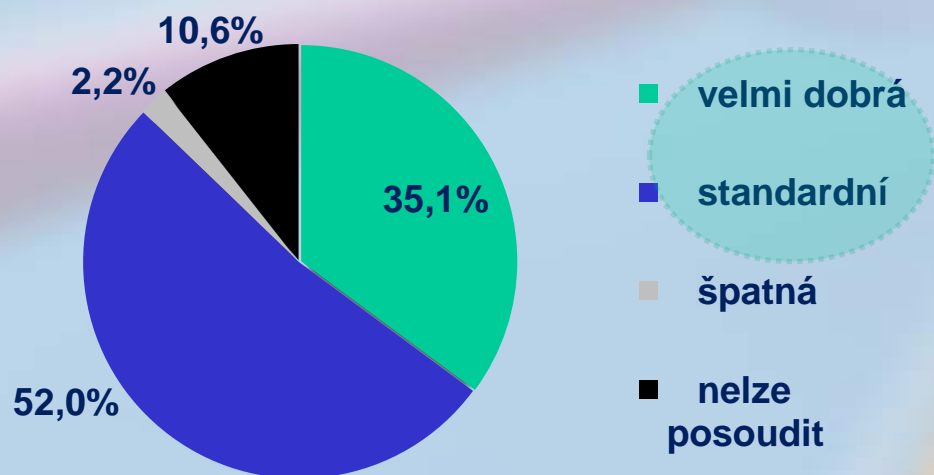

Šetření za

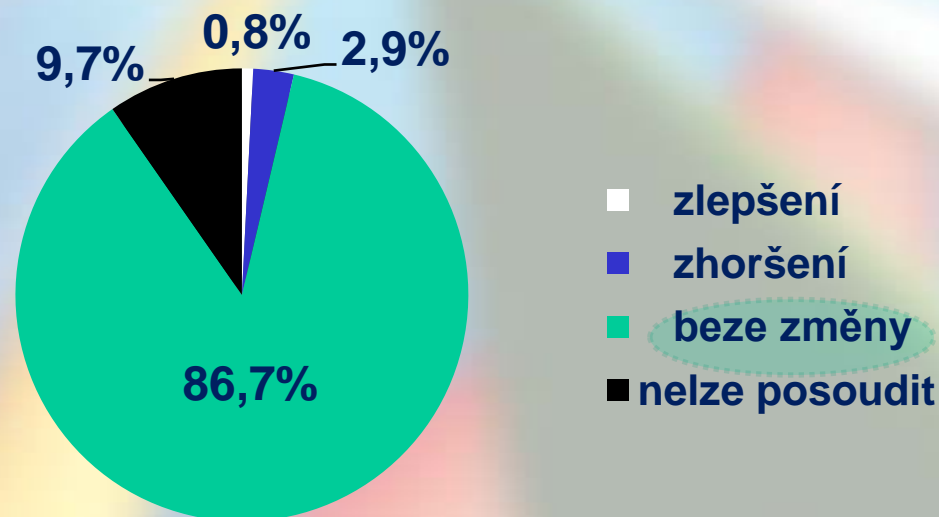
Výsledky šetření - Dostupnost úvěrů

- Dostupnost se dostala u řady podniků z kategorie „velmi dobrá“ do kategorie „standardní“, stále však není dostupnost úvěrů hlavní příčinou obnovy rozvoje výkonnosti a investic
- Převážně standardní dostupnost je očekávána i v následujícím roce
- Český finanční sektor si udržuje kladné výsledky, objem úvěrů celkově meziročně roste, úrokové sazby mírně klesly v důsledku změny hlavní sazby ČNB

Dostupnost úvěrů v posledních 12 měsících (konec roku 2011 a převážně rok 2012)

Dostupnost úvěrů v následujících 12 měsících (konec roku 2012 a rok 2013)

Výsledky šetření – Zakázky na přelomu roku

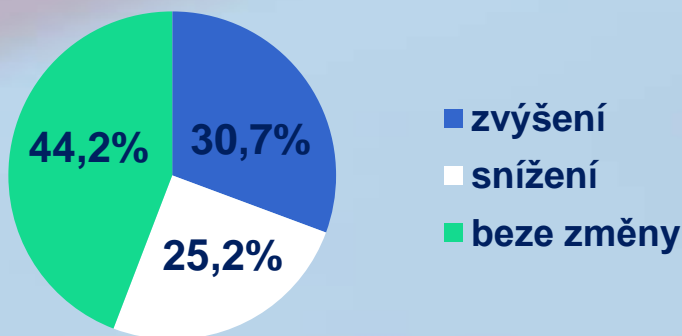
„+/-“

- Ke konci roku očekáván pouze mírný nárůst zakázek (vážené saldo očekávaného zvýšení či snížení +5,5%) oproti slabému třetímu čtvrtletí, meziročně však pokles očekávání pro následujících 6 měsíců
- Slabé výsledky a pokles zakázek ve třetím čtvrtletí znovu očekávány na počátku roku 2013

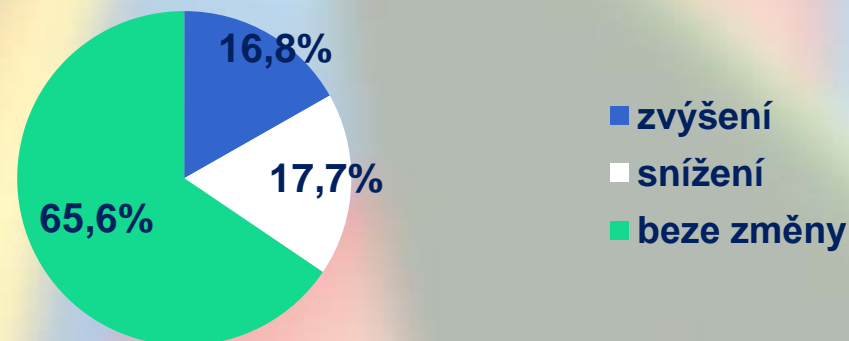
Vývoj zakázek – očekávání\ Šetření z:	3. čtvrtletí 2011	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012
Očekávání pro následující čtvrtletí			
vážené saldo*	22,5%	0,8%	5,5%
Očekávání pro následujících 6měsíců			
vážené saldo*	13,5%	-1,3%	-0,9%

* Vahami tržby a počet odpovědí

Očekávaný vývoj zakázek ve 4. čtvrtletí 2012

Očekávaný vývoj zakázek v následujících 6 měsících (přelom roku)

Výsledky šetření – Platební morálka odběratelů

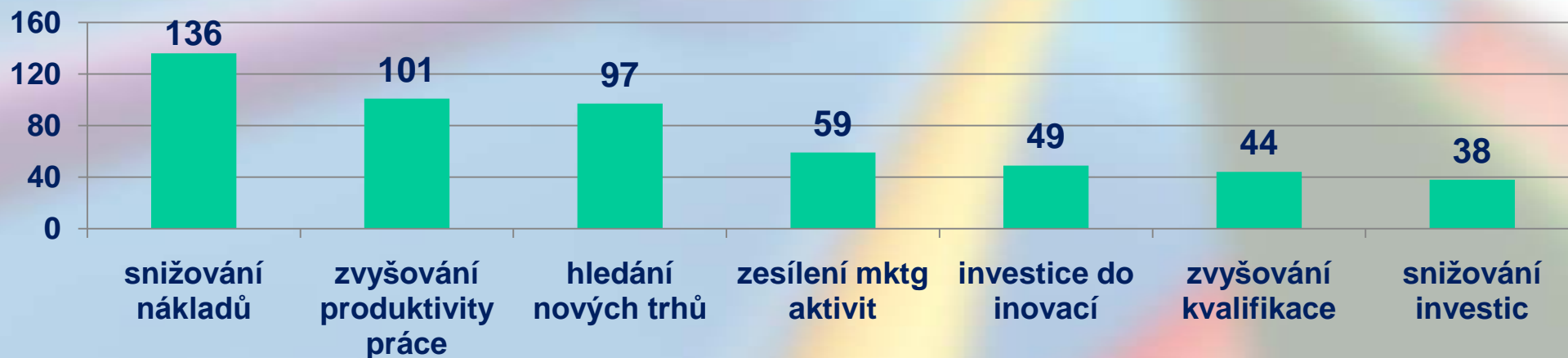
- 23 % faktur hrazeno „na splatnost“
  - Mírné zlepšení, celkově se ale struktura doby úhrady faktur příliš nezměnila a jedná se o hodnoty dlouhodobě spíše obvyklé v českém podnikatelském prostředí
  - - Problémy zejména pro malé a střední podniky s nízkou likviditou
  - - SPČR podporuje úhradu DPH pouze z uhrazených faktur

Platební morálka odběratelů	4. čtvrtletí 2011	1. čtvrtletí 2012	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012
faktury zaplacené v termínu	23,0%	21,0%	21,0%	23,0%
do 10 dnů po splatnosti	26,0%	25,0%	23,0%	22,0%
11-20 dnů po splatnosti	19,0%	22,0%	26,0%	22,0%
21-30 dnů po splatnosti	17,0%	18,0%	17,0%	18,0%
31-60 dnů po splatnosti	12,0%	11,0%	10,0%	11,0%
více než 60 dnů po splatnosti	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Výsledky šetření – Chystaná opatření při restrukturalizaci pro rok 2012

- Struktura restrukturalizačních opatření nezměněna, v čele zůstává snižování nákladů, zvyšování produktivity práce a hledání nových trhů
  - Stále hledán prostor pro zvýšení efektivity snížením nákladové náročnosti produkce
  - Proces hledání nových trhů pokračuje, ale je to proces pomalý, nicméně růstové trhy s potenciálem představují pro domácí producenty příležitost
  - Pro zvýšení přidané hodnoty domácí produkce nutné podporovat inovační aktivity a vytvořit podmínky pro stabilní investiční prostředí

Počet podniků chystající provést dané opatření (z celkového počtu 180 odpovědí)

Výsledky šetření – Význam faktorů omezujících růst

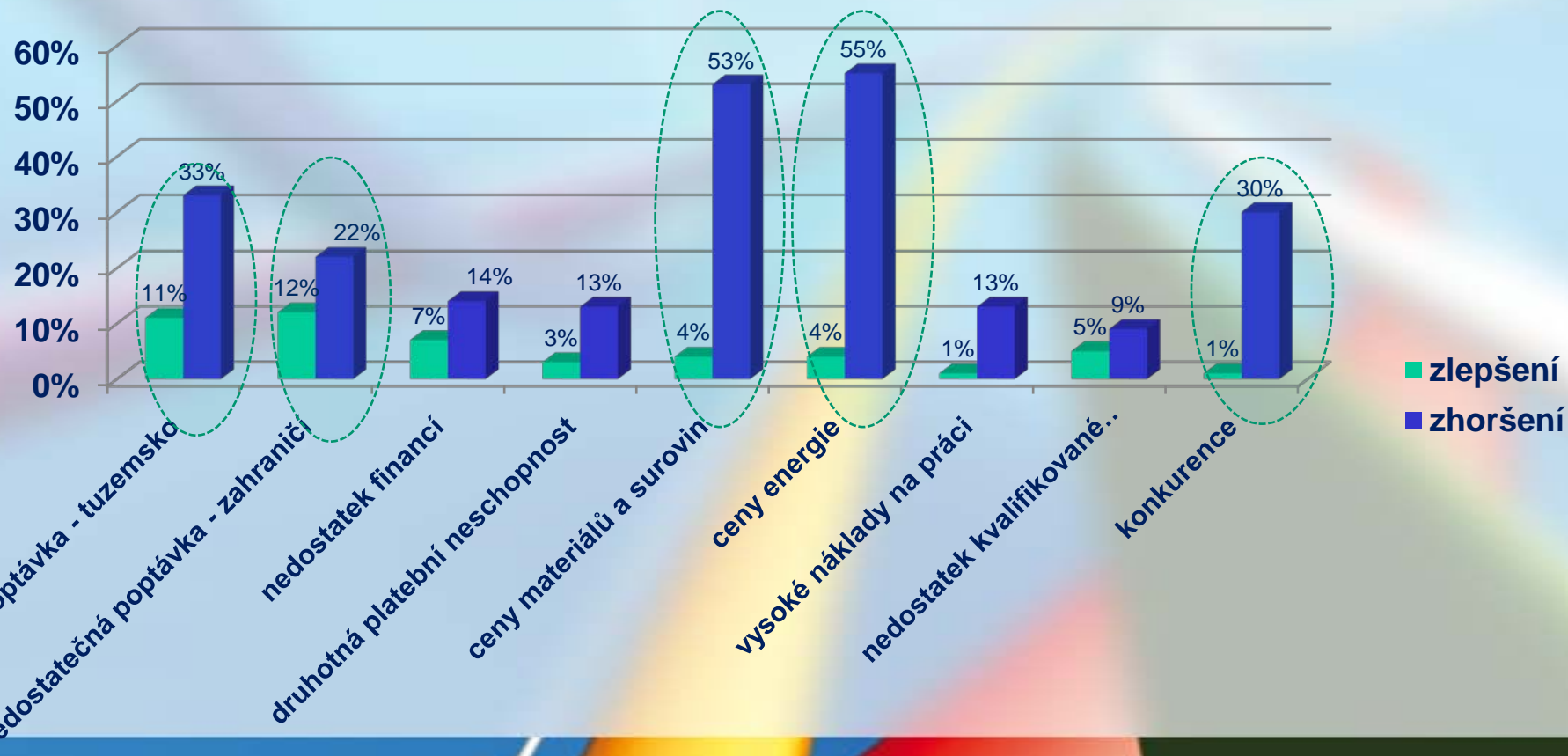
- Mezi nejvýznamnější faktory růstu podniků patří nedostatečná domácí poptávka, vývoj cen materiálů, surovin a energie a konkurence
- Význam jednotlivých faktorů (5 = nejvyšší, 1 = žádný):

Faktory omezující růst firmy	Význam
nedostatečná poptávka – tuzemsko	3,7
ceny materiálů a surovin	3,6
ceny energie	3,6
konkurence	3,6
nedostatečná poptávka – zahraničí	3,2
vysoké náklady na práci	3,0
nedostatek financí	2,6
nedostatek kvalifikované pracovní síly	2,5
druhotná platební neschopnost	2,2

Výsledky šetření – Jaké faktory omezují růst firem

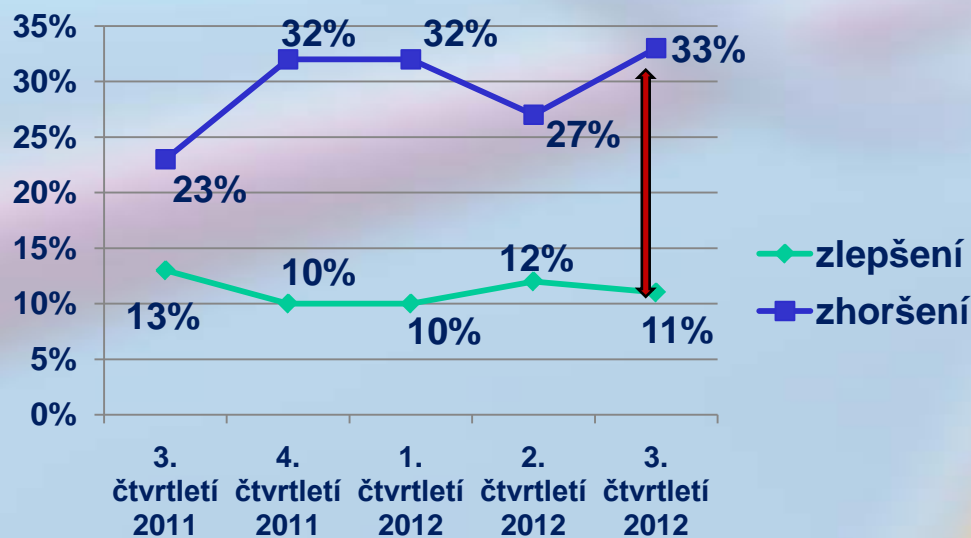
- U žádného z klíčových faktorů omezujících růst nedošlo ke zlepšení. Jedná se o vnější vlivy, se kterými firmy bojují

Výsledky šetření – Nedostatečná poptávka

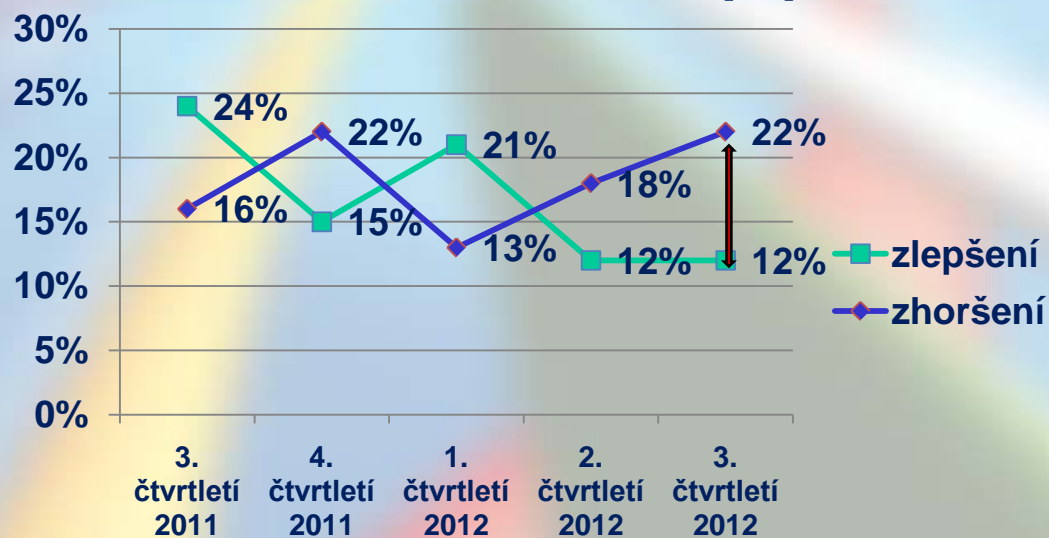
- Ve třetím čtvrtletí se v souladu s ostatními statistikami zhoršila domácí i zahraniční poptávka, mezera mezi zlepšením a zhoršením se prohloubila
  - Celkově nejhorší výsledky za poslední dva roky
  - Signalizuje propad zakázek ve třetím čtvrtletí a tím i slabou výrobu ve čtvrtletí čtvrtém

Nedostatečná domácí poptávka

Šetření za

Nedostatečná zahraniční poptávka

Šetření za

Výsledky šetření – Faktory omezující růst firmy

Faktory \ Šetření za:	zlepšení					zhoršení				
	3. čtvrtletí 2011	4. čtvrtletí 2011	1. čtvrtletí 2012	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2011	4. čtvrtletí 2011	1. čtvrtletí 2012	2. čtvrtletí 2012	3. čtvrtletí 2012
nedostatečná poptávka – tuzemsko	13%	10%	10%	12%	11%	23%	32%	32%	27%	33%
nedostatečná poptávka – zahraníčí	24%	15%	21%	12%	12%	16%	22%	13%	18%	22%
nedostatek financí	8%	14%	10%	10%	7%	12%	17%	9%	16%	14%
druhotná platební neschopnost	5%	4%	5%	4%	3%	14%	18%	15%	12%	13%
ceny materiálů a surovin	5%	7%	5%	5%	4%	59%	55%	60%	54%	53%
ceny energie	4%	1%	3%	4%	4%	62%	73%	69%	61%	55%
vysoké náklady na práci	3%	7%	4%	2%	1%	19%	20%	15%	17%	13%
nedostatek kvalifikované pracovní síly	7%	8%	5%	6%	5%	11%	10%	11%	11%	9%
konkurence	5%	4%	1%	2%	1%	26%	34%	27%	31%	30%

Výsledky šetření – Co ovlivňuje kvalitu podnikatelského prostředí

- Firmy se musí vypořádávat s řadou externích vlivů (rostoucí ceny energie či slabá poptávka a nárůst konkurenčních tlaků...)
- Po vládě požadují stabilitu podnikatelského prostředí a zajištění fungování veřejných orgánů vytvářející podmínky pro rozvoj

Kvalita podnikatelského prostředí – význam jednotlivých faktorů (stupnice 1-5; 5 = nejvyšší)	
úroveň legislativy	3,4
vymahatelnost práva	3,4
byrokracie	3,2
korupce	2,9
udržitelnost veřejných financí	2,9
pracovní zákonodárství	2,9
dopravní infrastruktura	2,9
podpora exportu	2,6
strukturální fondy	2,5
podpora vědy a výzkumu	2,3

Výsledky šetření – Jak se změnilo podnikatelské prostředí v roce 2012 (oproti roku 2011)

- Politická nestabilita, časté změny zákonů, zvyšování daní bez řešení systémových problémů, korupční aféry, aktivní neřešení výpadku peněz ze strukturálních fondů, státní rozpočet není provázán se strategickými dokumenty, vznik vnitřního dluhu – Kde mohou podnikatelé vidět zlepšení? Jak může existovat dlouhodobě stabilní prorůstové prostředí?

Kvalita podnikatelského prostředí	zlepšení	zhoršení	beze změny
udržitelnost veřejných financí	4%	31%	62%
<u>úroveň legislativy</u>	1%	25%	74%
korupce	2%	25%	73%
<u>byrokracie</u>	1%	23%	76%
dopravní infrastruktura	6%	19%	75%
<u>vymahatelnost práva</u>	3%	15%	82%
strukturální fondy	6%	13%	84%
podpora exportu	3%	9%	88%
pracovní zákonodárství	7%	8%	85%
podpora vědy a výzkumu	7%	6%	87%

IV. Zajištění vývozu

Výsledky šetření - Zajištění vývozu

- Podíl zajištěného vývozu rostl (exportéři nadále využívali oslabení koruny při očekávání mírného posílení) a ve třetím čtvrtletí bylo zajištěno dle šetření zhruba přes dvě pětiny vývozu

Procento zajištěného vývozu proti kurzovému riziku	
3. čtvrtletí 2012	43,7%
Plán na následujících 12 měsících	36,9%

- Slabší kurz v posledním roce sice exportérům pomáhá v rámci cenové konkurence, ale volatilita kurzu a nejistota jeho směřování zůstává předmětem jejich obav
- K drobnému posílení koruny došlo v souvislosti s uklidněním finančních trhů (rozhodnutí ECB, ESM,...)

Zdroj: ČNB, devizové kurzy

V. Platby a inkasa

Výsledky šetření – Platby a inkasa

- Obchodní provázanost s eurozónou a snaha o přirozené zajištění proti kurzovému riziku vede firmy k využívání EUR i v tuzemských platbách a inkasech
- 10,3 % objemu plateb i inkas ve druhém čtvrtletí roku 2012 provedeno v eurech (v rámci plateb a inkas ve vztahu k rezidentům)
  - Meziročně pokles objemu plateb dodavatelům (z 16,3%) a nárůst objemu inkas od odběratelů (z 8,4 %)

Využití eura v tuzemských platbách za minulé čtvrtletí	
Podíl plateb dodavatelům rezidentům v EUR	10,3%
Podíl inkas od odběratelů rezidentů v EUR	10,3%

Shrnutí

Průmysl se na přelomu roku výrazně neoživí a ekonomika jako celek v letošním roce vykáže pokles reálného HDP meziročně kolem – 1 %

Pozitivních signálů je minimum (mírný nárůst investičních výdajů), řada signálů alespoň neutrálních (dostupnost úvěrů)

Negativními signály zůstávají nejistota, zhoršující se hlavní faktory omezující růst a zhoršující se podnikatelské prostředí

K obratu k lepšímu bohužel v žádném z vnějších faktorů růstu ani v podnikatelském prostředí opět nedošlo

Přílohy

- **I. Makroukazatele – Roční data – historie (samostatný dokument)**
- **II. Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012**
- **III. Fiskální konsolidace**

Příloha II.

Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012

Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012

- Reálný pokles HDP -1 % meziročně, mezičtvrtletně po očištění o sezonní vlivy pokles o -0,2 %
- Výrazný růst zpracovatelského průmyslu o +4,8 % meziročně (příspěvek k růstu HPH +1,2 p.b.), průmysl celkem růst o +1,4 % (příspěvek k HPH + 0,4 p.b.)
- Poslední dva roky průmysl korigoval zpomalení domácí ekonomiky
  - Zejména pak průmysl automobilový, a jeho dodavatelská odvětví, kterému se daří v exportu a dokazuje, že zvládá současné tlaky a výzvy
- Průmysl vykazoval vyšší růst mezd než je průměr za všechna odvětví
  - ve druhém čtvrtletí mzdy ve zpracovatelském průmyslu nominálně rostly o 2,6 % X průměr za všechna odvětví 1,6 %
- Pokles přidané hodnoty opět zaznamenal zejména sektor stavebnictví (meziročně -11,6 %, příspěvek k HPH -0,8 p.b.), dále třeba „zemědělství“, „obchod, pohostinství a doprava“ či „informační a komunikační činnosti“

Zdroj: ČSU

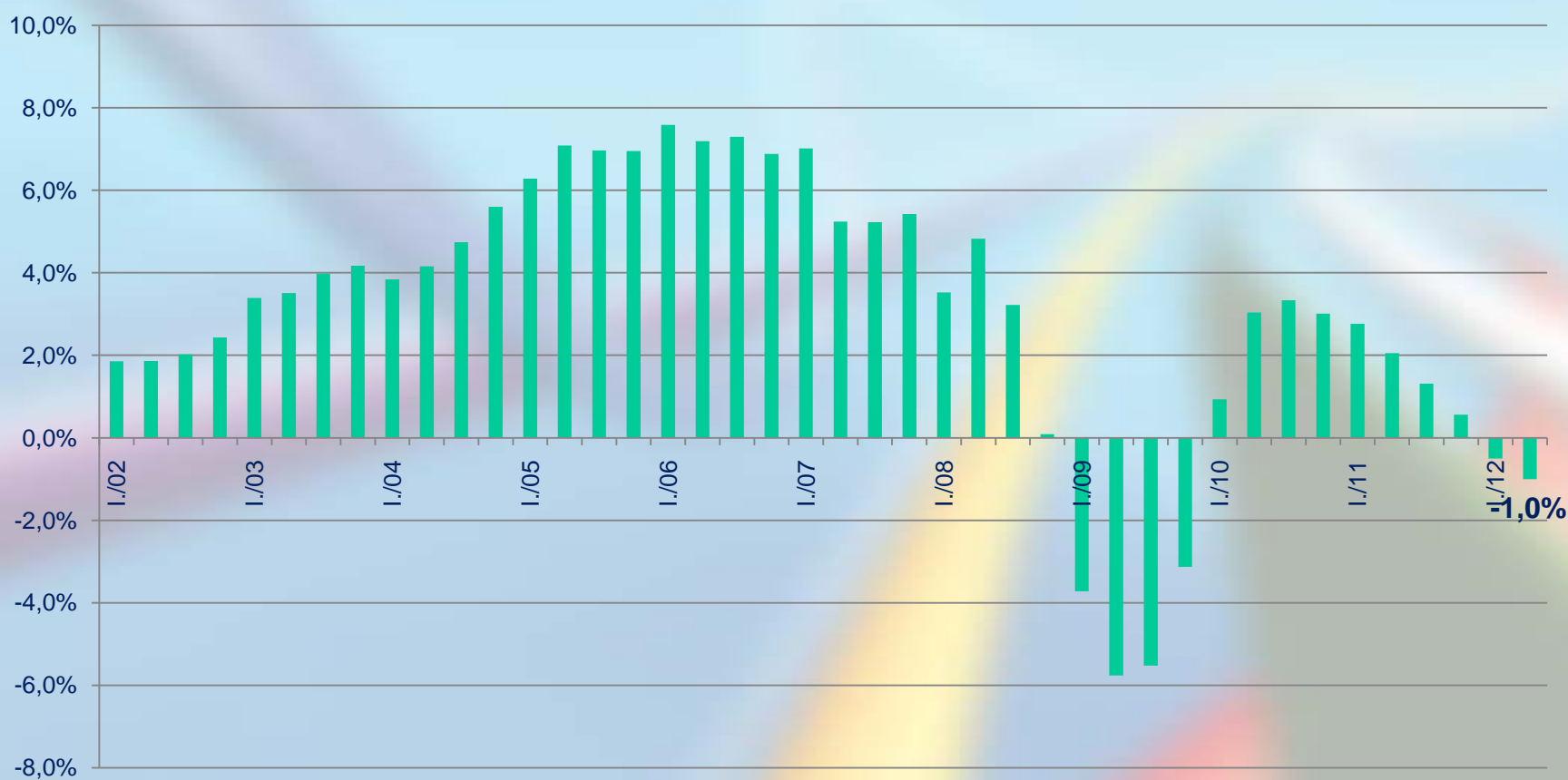
Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012

- Z pohledu výdajů v ekonomice byl ve druhém čtvrtletí jediným kladným přispěvatelem k vývoji HDP zahraniční obchod (příspěvek k HDP +2,1 p.b.)
- Nejvíce meziročně poklesly výdaje na spotřebu domácností, a to o 3,3 % (příspěvek k HDP -1,7 p.b.). Znatelnější pokles byl vidět u výdajů na zboží dlouhodobé spotřeby (téměř o pětinu ve stálých cenách), kdy nárůsty cen, vývoj reálných mezd, situace na trhu práce a nejistota vedou jak „spotřebitelské substituci“, tak k odkládání nákupů zboží dlouhodobé spotřeby
- Zejména vlivem politiky fiskální konsolidace klesly výdaje na konečnou spotřebu vlády (meziročně -0,9 %, příspěvek -0,2 p.b.). Investice (tvorba hrubého fixního kapitálu) stagnovaly (0,0% změna), ale celková tvorba hrubého kapitálu přispěla k vývoji HDP mínusem -1,3 p.b. vlivem změny stavu zásob

Zdroj: ČSU

Výsledky národních účtů ve druhém čtvrtletí 2012

Vývoj HDP ve stálých cenách, meziroční indexy, sezónně očištěno

Zdroj: ČSU

Příloha III.

Fiskální konsolidace

Fiskální konsolidace

- Fiskální cíle vlády:
  - Deficit veřejných financí:
    - 2013: 2,9 %/saldo -100 mld.Kč HDP v roce 2013
    - 2014: 2,5% / saldo -85 mld. Kč (původní fiskální cíl 1,9 %)
    - 2015: 1,6 %/saldo -50 mld. Kč (původní fiskální cíl 0,9 %)
- Vláda a Ministerstvo financí bere naplnění svých cílů v rámci konsolidační strategie jako klíčovou prioritu („stěžejním bodem“) – otázkou zůstává vývoj domácí poptávky a vytvoření dlouhodobě motivujícího a stabilního prostředí
- Stanovisko SPČR: Podpora cíle fiskální konsolidace a ozdravení veřejných rozpočtů, který přináší výhody v podobě důvěryhodnosti finančních trhů v ČR projevující se ve stabilním ratingu ČR a nízkého úročení státních dluhopisů vedoucí k úspoře úrokových nákladů, navíc problematika veřejných financí je problematika dlouhodobá s výraznými riziky do budoucnosti (demografický vývoj a současné nastavení systémů) a její odkládání problém dlouhodobé nestability neřeší. Otázkou je pouze způsob konsolidace
- Z fiskální strategie: v roce 2012 výpadek v roce 2012 na straně příjmů řešen úsporami na straně výdajů → ???Bude to tak i nadále???

Fiskální konsolidace – hlavní charakteristiky

- Hlavní charakteristiky:
  - Bezpochyby nezbytnost stabilizace veřejných financí a dosažení vyrovnaných deficitů
  - Pozitivní vliv na rating země, financování dluhu, investiční prostředí, dlouhodobou makroekonomickou stabilitu, větší odraz reálných možností ekonomiky...
  - Otázka dlouhodobosti a krátkodobosti dopadů na ekonomický růst a vývoj veřejných rozpočtů
  - Otázka zahraničních zkušeností (podíly deficitu a dluhu na HDP vs. riziko bankrotu)
  - Otázka časového rozvržení, systémového řešení (koncepce), míry změn v jednotlivých letech a volby mixu opatření
  - Výše fiskálních multiplikátorů (relativně nízká vzhledem k míře importu,...) a jejich možná proměnlivost v čase

Fiskální konsolidace – rizika a souvislosti I.

- Fiskální konsolidace a rating:
  - Moody's: Plány na snížení výdajů a zvýšení DPH pozitivní zprávou pro hodnocení úvěrových závazů X varování před možnými negativními dopady na ekonomický růst a nestabilitou opatření
  - Positive outlook - možné zvýšení v případě hlubokých strukturálních reforem vlády – musely by zajistit vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji dlouhodobou fiskální udržitelnost
- Bez fiskální konsolidace – odkládání problémů a hrozba drastičtějších opatření v budoucnu, pokračování vytlačování soukromých výdajů veřejnými, nelze tak tuto otázku jako takovou opomíjet a to ani nečiníme – je to volba mezi reálnými možnostmi ekonomik a dramatickosti dopadů v otázce výše úspor vs. podlomení krátko a střednědobého růstu
- Výše úrokové sazby - Státní dluh
  - Výdaje v roce 2011 = 56,6 mld. Kč, tj. 4,8% celkových výdajů (oproti předpokladu 73 mld)
  - Výrazný pokles sazeb z vládních dluhopisů
    - 1.10.2012 Emise desetiletých státních dluhopisů, denominovaných v eurech, –výnos: 2,871

Fiskální konsolidace – rizika a souvislosti II.

- Nenaplnění podmínek dle procedury o nadměrném schodku
  - Možnost sankce ve formě zastavení čerpání prostředků ze SF EU
- A samozřejmě fiskální konsolidace představuje i snížení růstu HDP vlivem snížení vládních výdajů či oslabení koupěschopnosti domácí poptávky!

Partneři Svazu

kapsch >>>

Svaz průmyslu a dopravy ČR

zástupce těch, kteří vytvářejí hodnoty

www.spcr.cz

spcr@spcr.cz